T073 BL III (106) Điều 80-99 Thông Giới-Nói Về 30 Pháp Ni Tát Kỳ Ba Dật Đề-Giới Pháp Của Tỳ Kheo Ni-Luật Tứ Ph

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

ÑIEÀU 80 8>8 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo-ni vaøo trong xoùm, nôi choã vaéng ñöùng cuøng nam töû noùi chuyeän. Caùc cö só thaáy cô hieàm: Tyø- kheo-ni naøy khoâng bieát hoå theïn, phaïm baát tònh haïnh. Beân ngoaøi töï xöng toâi bieát chaùnh phaùp, maø vaøo trong xoùm cuøng ñöùng vôùi nam töû nôi choã vaéng noùi chuyeän, khoâng khaùc daâm nöõ, taëc nöõ. Nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp? Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: Sao caùc coâ vaøo trong xoùm, nôi choã vaéng cuøng ñöùng vôùi nam töû noùi chuyeän? Caùc Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: - Vieäc caùc coâ laøm laø sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Sao caùc coâ vaøo trong xoùm cuøng nam töû ñöùng nôi choã vaéng noùi chuyeän? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch nhoùm saùu Tyø- kheo-ni roài baûo caùc Tyø-kheo: - Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø nhöõng ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo- ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, vaøo beân trong xoùm839 cuøng ngöôøi nam ñöùng choã vaéng noùi chuyeän, Ba-daät-ñeà.840 B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Xoùm: nôi coù nhaø baïch y. Choã vaéng: choã khoâng thaáy, khoâng nghe. Choã khoâng thaáy: do khoùi, maây, buïi, söông, boùng toái. Choã khoâng nghe: ngoaøi taàm nghe ñöôïc tieáng noùi vôùi gioïng bình thöôøng.

8>7. Pali: naccam vā gītam vā vāditam vā dassanāya gaccheyya, ñi xem muùa, haùt vaø taáu nhaïc. 8>8. Pali, Paêc. l2. Caên baûn ni, ñieàu 8l-82. 8>9. Pali, Paâc. l2 khoâng coù chi tieát - trong xoùm. Caên baûn ni, ñieàu 8l: ñöùng vôùi ñaøn oâng ôû choã khuaát kín, ñieàu 82: ñöùng vôùi Tyø-kheo ôû choã khuaát kín 840. Caên baûn, ñieàu 8>: …ñöùng vôùi ñaøn oâng ôû choã troáng…; ñieàu 84:…ñöùng vôùi Tyø-kheo ôû choã troáng…

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2

Tyø-kheo-ni vaøo beân trong xoùm, cuøng nam töû ñöùng nôi choã vaéng noùi chuyeän, Ba-daät-ñeà. Neáu coù ñoàng baïn muø maø khoâng ñieác, Ñoät-kieát-la; ñieác maø khoâng muø, cuõng Ñoät-kieát-la. Ñöùng maø khoâng noùi, cuõng phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: coù hai Tyø-kheo-ni laøm baïn; coù ngöôøi quen bieát laøm baïn, coù nhieàu ngöôøi nöõ cuøng ñöùng, khoâng muø, khoâng

ñieác, hoaëc ñi chöù khoâng ñöùng, hoaëc beänh bò xæu, hoaëc bò cöôøng löïc baét, hoaëc bò troùi daãn ñi, hoaëc maïng naïn, phaïm haïnh naïn; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 8184l A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo-ni cuøng ngöôøi nam vaøo choã khuaát vaéng. Caùc cö só thaáy cô hieàm: “Tyø-kheo-ni naøy khoâng bieát hoå theïn, phaïm baát tònh haïnh, beân ngoaøi töï xöng toâi bieát chaùnh phaùp. Nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp? Sao Tyø-kheo-ni laïi cuøng ngöôøi nam vaøo choã khuaát vaéng, nhö daâm nöõ, taëc nöõ khoâng khaùc!” Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: “Sao caùc coâ cuøng ngöôøi nam vaøo choã khuaát vaéng?” Caùc Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø- kheo quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: - Caùc coâ laøm ñieàu sai traùi, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni, sao laïi cuøng ngöôøi nam vaøo choã khuaát vaéng? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch nhoùm saùu Tyø- kheo-ni roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø nhöõng ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo- ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày:

84l. Tham chieáu, Pali, Paâc. l2; Caên baûn: ñieàu 8l & 82.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2

Tyø-kheo-ni naøo, cuøng ngöôøi nam ñi842 vaøo choã khuaát vaéng, Ba- daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Choã khuaát vaéng: choã coù caây, coù vaùch, coù raøo, coù vaûi hay caùc thöù khaùc ngaên che. Tyø-kheo-ni cuøng ngöôøi nam ñi vaøo choã khuaát vaéng phaïm Ba-daät- ñeà. Neáu coù ñoàng baïn muø maø khoâng ñieác, Ñoät-kieát-la. Ñieác maø khoâng muø, cuõng phaïm Ñoät-kieát-la. Ñöùng laïi,84> cuõng phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: neáu coù hai Tyø-kheo-ni laøm baïn, hoaëc coù ngöôøi quen bieát laøm baïn, hoaëc coù ngöôøi nöõ khaùc laøm baïn, khoâng muø, khoâng ñieác, hoaëc ñi chöù khoâng ñöùng844, hoaëc bò beänh xæu, hoaëc bò cöôøng löïc baét daãn ñi, hoaëc bò troùi, hay maïng naïn, phaïm haïnh naïn; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo böùc baùch. ÑIEÀU 82 845 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo-ni, nôi ñöôøng heûm beân trong xoùm, choã vaéng, cuøng ngöôøi nam ñöùng noùi chuyeän, hoaëc baûo baïn ñi caùch xa, ñeå moät mình cuøng ngöôøi nam noùi chuyeän thì

thaàm. Caùc cö só thaáy, cô hieàm: Tyø-kheo-ni naøy khoâng bieát taøm quyù, vi phaïm phaïm haïnh maø beân ngoaøi töï xöng toâi bieát chaùnh phaùp. Nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp? Tyø-kheo-ni sao laïi ñöùng noùi chuyeän vôùi ngöôøi nam nôi ñöôøng heûm choã vaéng beân trong xoùm; hoaëc baûo baïn ñi caùch xa, ñeå moät mình cuøng ngöôøi nam noùi chuyeän thì thaàm, nhö daâm nöõ, taëc nöõ khoâng khaùc! Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: Sao caùc coâ noùi chuyeän thì thaàm vôùi ngöôøi nam nôi ñöôøng heûm, choã vaéng, beân trong xoùm? Caùc Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch 842. Haùn: laäp truï . Phaân bieät, ñieàu 80: cuøng ñöùng, ñieàu 8l: cuøng ñi vaøo. 84>. Phaân bieät, ñieàu 80: cuøng ñöùng, ba-ñaät-ñeà. 844. Haùn: haønh baát truï , gioáng nhö trong ñieàu 80. Coù leõ neân ñaûo laïi: truï baát haønh. 845. Pali, Paâc. l4. Cf. Caên baûn ni, ñieàu 8>: cuøng ñaøn oâng ñöùng choã troáng; ñieàu 84: cuøng Tyø- kheo ñöùng choã troáng.; ñieàu 86-87: thì thaàm vôùi ñaøn oâng; ñieàu 88-89: thì thaàm vôùi Tyø-kheo.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2

leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch thoùm saùu Tyø-kheo-ni: - Caùc coâ laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Tyø-kheo-ni sao laïi noùi chuyeän thì thaàm vôùi ngöôøi nam nôi ñöôøng heûm, choã vaéng, beân trong xoùm? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch nhoùm saùu Tyø- kheo-ni, roài baûo caùc Tyø-kheo: - Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni naày laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø nhöõng ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo- ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, vaøo ñöôøng heûm beân trong xoùm, baûo baïn ñi traùnh xa, taïi choã khuaát vaéng cuøng nam töû ñöùng, noùi chuyeän thì thaàm, Ba-daät- ñeà. 846 B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Xoùm: laø choã nhaø cuûa baïch y. Ñöôøng heûm choã khuaát vaéng: choã khuaát vaéng ñoái vôùi thaáy vaø choã khuaát vaéng ñoái vôùi nghe. - Choã khuaát vaéng ñoái vôùi thaáy: do khoùi, maây, söông, buïi traàn, boùng toái cho neân khoâng thaáy. - Choã khuaát vaéng ñoái vôùi nghe: khoaûng caùch khoâng nghe ñöôïc tieáng noùi vôùi gioïng bình thöôøng. Noùi chuyeän thì thaàm: keà mieäng vaøo tai maø noùi. Tyø-kheo-ni vaøo nôi ñöôøng heûm, beân trong xoùm, baûo baïn ñeán choã khoâng thaáy, khoâng nghe, nôi choã vaéng cuøng nam töû cuøng ñöùng noùi nhoû vôùi nhau, Ba-daät-ñeà. Ñeán choã khoâng thaáy maø coù nghe, phaïm Ñoät-kieát- la. Ñeán choã khoâng nghe maø coù thaáy cuõng phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: coù hai Tyø-kheo-ni laøm baïn; hoaëc coù ngöôøi nöõ quen bieát laøm baïn; hay coù ngöôøi khaùc laøm baïn; hoaëc coù baïn khoâng muø, khoâng ñieác; hoaëc bò beänh xæu, hoaëc bò cöôøng löïc baét, hoaëc bò troùi daãn ñi, hoaëc maïng naïn, phaïm haïnh naïn, hoaëc coù vieäc caàn phaûi baûo baïn ñi xa, hoaëc baïn bò

beänh, hoaëc vì baïn aáy thieáu oai nghi neân phaûi noùi: Coâ ñi nôi

846. Cf. Caên baûn ni, ñieàu 86: …noùi thì thaàm vôùi ñaøn oâng…; ñieàu 87: … nghe ñaøn oâng noùi thì thaàm…; ñieàu 88: …noùi thì thaàm vôùi Tyø-kheo…; ñieàu 89: … nghe Tyø-kheo noùi thì thaàm

khaùc, toâi seõ mang thöùc aên ñeán cho coâ, hoaëc baïn aáy phaù giôùi, phaù kieán, phaù oai nghi, hoaëc bò cöû toäi, hoaëc dieät taãn, hay ñaùng dieät taãn; hoaëc do vieäc naøy ñöa ñeán maïng naïn, phaïm haïnh naïn; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 83 847 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù Tyø-kheo-ni, ñeán giôø, maëc y böng baùt ñeán nhaø moät cö só. Vôï cö só doïn moät caùi giöôøng ñôn,848 môøi Tyø-kheo-ni ngoài; roài vaøo nhaø trong. Tyø-kheo-ni ngoài choác laùt, khoâng noùi vôùi chuû nhaø, ñöùng daäy ñi. Coâ vöøa ra khoûi cöûa, coù moät ma-naïp849 ñeán. Y vaøo nhaø, nhìn xung quanh khoâng coù ngöôøi, lieàn nghó: Caùi giöôøng ngoài coù ích cho ta. Nghó xong, ma-naïp lieàn laáy giöôøng mang ñi.850 Sau ñoù vôï cö só trôû ra, khoâng thaáy Tyø-kheo-ni, cuõng khoâng thaáy giöôøng ñôn, lieàn baûo ngöôøi tin caäy ñeán hoûi Tyø-kheo-ni: Caùi giöôøng ñôn ñeå ñaâu? Tyø-kheo-ni traû lôøi: - Toâi khoâng bieát. Khi toâi vöøa ra coù moät ma-naïp vaøo nhaø baø. Coù theå y laáy ñi. Neân kieám y maø tìm. Sau khi truy tìm, laáy laïi ñöôïc caùi giöôøng ngoài. Caùc cö só cô hieàm: Tyø-kheo-ni naøy khoâng bieát hoå theïn. Beân ngoaøi töï xöng laø toâi bieát chaùnh phaùp. Nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp? Taïi sao ngoài nôi giöôøng ngoài cuûa chuû nhaø; roài boû ñi maø khoâng noùi, nhö daâm nöõ, taëc nöõ khoâng khaùc! Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, khoå haïnh, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, quôû traùch Tyø-kheo-ni naøy: Tyø-kheo-ni sao ngoài nôi giöôøng ngoài cuûa chuû, boû ñi maø khoâng noùi? Caùc Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi chö Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø- kheo, quôû traùch Tyø-kheo-ni naøy: - Coâ laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa- moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Tyø-kheo-ni sao ngoài nôi toøa cuûa ngöôøi, khi ñi khoâng noùi cho hoï bieát?

847. Pali, Paâc. l5.Caên baûn ni: ñieàu 96. 848. Ñoäc toïa saøng . Töùc caùi ñoøn (gheá nhoû) ñeå ngoài. Caên baûn: ngoïa cuï . Pali: āsana, vaät ñeå ngoài; ñöôïc giaûi thích: ñeå ngoài keát giaø. Coù leõ laø taám thaûm hay moät loaïi chieáu, ñeäm ngoài. 849. Ma-naïp . Thieáu nieân, thanh nieân hay moät hoïc sinh Baø-la-moân. Pl., Skt. mānava. 850. Pali (Vin.iv. 272): nöõ tyø ra lau nhaø, thaáy beøn xeáp caát vaøo trong moät caùi chaäu (bhājantarikāya).

Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch Tyø-kheo-ni naøy roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo,851 vaøo ngoài852 trong nhaø baïch y, khoâng noùi vôùi chuû nhaø maø boû ñi, Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Tyø-kheo-ni vaøo ngoài trong nhaø baïch y, khoâng noùi vôùi chuû boû ñi, ra khoûi cöûa ngoõ phaïm Ba-daät-ñeà. Moät chaân trong cöûa ngoõ, moät chaân ngoaøi cöûa ngoõ, phöông tieän muoán ñi maø khoâng ñi, cuøng heïn ñi maø khoâng ñi, taát caû ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: noùi vôùi chuû roài môùi ñi; hoaëc treân choã ngoài ñoù coù ngöôøi cuøng ngoài; hoaëc coù daën ngöôøi ngoài gaàn roài ñi; hay ngöôøi ngoài gaàn noùi: Cöù ñi. Khoâng can gì. Hoaëc ngoài treân ñaù, treân giöôøng baèng goã, treân töôøng, treân coû traûi ra, treân buïc ñaát;85> hoaëc nhaø muoán saäp, hay bò chaùy, hoaëc coù raén ñoäc, thuù döõ, troäm cöôùp, hay bò cöôøng löïc baét, hoaëc bò troùi, hay maïng naïn, phaïm haïnh naïn; khoâng noùi vôùi chuû maø ñi; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 84 854 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong nuùi Kyø-xaø-quaät taïi thaønh La- duyeät. Baáy giôø trong thaønh La-duyeät coù moät Ñaïi thaàn khoâng tin öa tam baûo. Vò ñaïi thaàn coù moät caùi giöôøng ngoài caù nhaân855, khoâng ai daùm ngoài. Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø thöôøng tôùi lui nhaø naøy xem nhö moät ñaøn- vieät. Thaâu-la-nan-ñaø ñeán giôø khaát thöïc, maëc y mang baùt ñeán ñoù, khoâng

85l. Pali, theâm yeáu toá: tröôùc giôø aên tröa (purebhattam). 852. Pali, theâm yeáu toá: ngoài treân choã ngoài, giaûi thích: āsanam nāma pallankassa okāso hoti, choã ngoài laø khoaûng troáng ñeå ngoài keát giaø. 85>. Chæ nhöõng vaät ngoài maø caù nhaán khoâng töï tieän di chuyeån 854. Pali, Paâc. l6. Nguõ phaàn, ñieàu l29. Caên baûn ni: ñieàu 96. 855. Ñoäc toïa saøng ; xem cht. treân. Pali, Pāc. āsana, xem cht. l>6 treân.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2

hoûi ai maø laïi ngoài treân giöôøng ngoài caù nhaân cuûa vò ñaïi thaàn. Vò ñaïi thaàn thaáy vaäy, beøn noùi: Ai baûo Tyø-kheo-ni naøy ngoài treân giöôøng caù nhaân cuûa toâi? Coâ ni noùi: - Khoâng ai baûo caû. Toâi töï ñeán ngoài. Vò ñaïi thaàn cô hieàm noùi: Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø khoâng bieát hoå theïn. Beân ngoaøi töï xöng laø toâi bieát chaùnh phaùp. Nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp? Tyø-kheo-ni sao khoâng hoûi chuû maø töï tieän ngoài treân giöôøng ngoài cuûa ngöôøi ta, nhö daâm nöõ, taëc nöõ khoâng khaùc? Vaøo luùc aáy Thaâu-la-nan-ñaø coù nguyeät thuûy neân laøm baån neäm giöôøng, roài laïi boû ñi. Vò ñaïi thaàn thaáy vaäy, noåi giaän noùi: Tyø-kheo-ni naøy thaät khoâng bieát xaáu hoå. Beân ngoaøi töï xöng laø toâi bieát chaùnh phaùp. Nhöng khoâng hoûi chuû, töï yù ngoài treân giöôøng cuûa ngöôøi ta,

gioáng nhö daâm nöõ, taëc nöõ. Nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp? Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu- ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø: Tyø-kheo-ni sao khoâng hoûi chuû maø voäi ngoài treân giöôøng cuûa ngöôøi ta? Caùc Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi chö Tyø-kheo. Chö Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø- kheo, quôû traùch Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø: - Coâ laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa- moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø, sao coâ khoâng noùi vôùi chuû maø voäi ngoài treân giöôøng cuûa ngöôøi? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch Tyø-kheo-ni Thaâu- la-nan-ñaø roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo,856 vaøo trong nhaø baïch y, khoâng hoûi chuû nhaø, lieàn ngoài treân giöôøng857, Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Tyø-kheo-ni vaøo trong nhaø baïch y, khoâng hoûi chuû nhaø maø voäi ngoài treân giöôøng, Ba-daät-ñeà.

856. Tham chieáu, Pali, Paâc. l6, theâm chi tieát: sau böõa aên tröa (pacchābhattam).
857. Pali, nt.: ngoài hoaëc naèm.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2

Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: noùi vôùi chuû roài môùi ngoài; hoaëc coù choã ngoài thöôøng; hoaëc laø baø con, hoaëc coù ngöôøi baø con noùi: Coâ cöù ngoài, chôù ngaïi. Toâi seõ noùi vôùi chuû cho. Hoaëc ngoài treân ñaù, treân giöôøng caây, treân buïc ñaát, treân neäm coû,858 hoaëc bò beänh teù xæu xuoáng ñaát, hoaëc bò cöôøng löïc baét ñi, hoaëc maïng naïn, phaïm haïnh naïn; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi, si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 85859 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù soá ñoâng Tyø-kheo-ni treân ñöôøng ñi ñeán nöôùc Caâu-taùt-la, tôùi moät thoân khoâng coù truù xöù,860 khoâng noùi vôùi ngöôøi chuû,86l töï tieän traûi toïa cuï ñeå nguû. Caùc cö só thaáy, hoûi: - Ai saép xeáp cho caùc Tyø-kheo-ni nghæ nôi ñaây? Caùc coâ noùi: - Khoâng ai saép xeáp caû. Chuùng toâi töï saép xeáp choã nôi ñeå nghæ maø thoâi. Caùc cö só cô hieàm: Tyø-kheo-ni naøy khoâng bieát hoå theïn. Beân ngoaøi töï xöng laø toâi bieát chaùnh phaùp. Nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp? Taïi sao Tyø-kheo-ni khoâng noùi vôùi chuû laïi töï tieän vaøo nhaø ngöôøi ta nghæ ngôi, coù khaùc gì daâm nuõ, taëc nöõ? Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch caùc Tyø-kheo-ni: Taïi sao Tyø-kheo-ni khoâng noùi vôùi chuû maø töï tieän vaøo nhaø ngöôøi naèm ngoài? Caùc Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán

baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch Tyø-kheo-ni naøy: - Caùc coâ laøm ñieàu sai traùi, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Taïi sao Tyø-kheo-ni khoâng noùi vôùi chuû nhaø, vaøo nhaø ngöôøi töï tieän naèm ngoài, nghæ ngôi?

858. Xem ñieàu l5 treân. 859. Pali, Paêc. l7. Nguõ phaàn: ñieàu l64. Thaäp tuïng: ñieàu l05. Caên baûn: ñieàu 97. 860. Khoâng coù chuøa hay tinh xaù. Baûn Haùn coù theå nhaûy soùt. Neân theâm: vaøo moät nhaø noï. Tham chieáu Pali: ñeán xin nghæ ñeâm taïi nhaø moät ngöôøi Baø-la-moân. 86l. Pali, chi tieát: chuû nhaân ñi vaéng. Ngöôøi vôï baûo chôø oâng veà

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 4>l

Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch caùc Tyø-kheo-ni naøy roài baûo chö Tyø-kheo: - Caùc Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø nhöõng ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, vaøo nhaø baïch y,862 khoâng hoûi chuû, töï tieän traûi86> choã ngoài nghæ ngôi, Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Traûi choã ngoài: hoaëc traûi baèng coû hay baèng laù caây, cho ñeán baèng giaï. Tyø-kheo-ni naøo, vaøo nhaø baïch y, khoâng hoûi chuû, töï tieän traûi ngoïa cuï ñeå nguû, löng chaïm ñaát, moãi laàn trôû mình laø phaïm moät Ba-daät- ñeà. Tyø-kheo-ni, Ñoät-kieát-la, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät- kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: noùi vôùi chuû roài môùi nghæ; hoaëc laø nhaø khoâng ngöôøi ôû; hoaëc laø phöôùc xaù; hoaëc laø quen bieát, hay laø baø con noùi: Coâ cöù nghæ, toâi seõ noùi vôùi chuû cho; hoaëc bò cöôøng löïc baét, hay bò troùi, hoaëc maïng naïn, phaïm haïnh naïn; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 86 864 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo-ni cuøng ngöôøi nam vaøo trong buoàng toái865. Caùc cö só thaáy cô hieàm, noùi: Tyø-kheo-ni naøy khoâng bieát taøm quyù, phaïm baát tònh haïnh. Beân ngoaøi töï xöng laø toâi bieát chaùnh phaùp. Nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp? Taïi sao Tyø-kheo-ni laïi cuøng ngöôøi nam vaøo trong buoàng toái nhö daâm nöõ, taëc nöõ khoâng khaùc! Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: “Sao caùc coâ cuøng ngöôøi nam vaøo trong nhaø toái?” Caùc Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch

862. Pali, nt.: ñeán nhaø baïch y luùc phi thôøi (vikāle kulāni upasamkamitvā). Giaûi thích: phi thôøi, chæ thôøi gian töø sau khi maët trôøi laën ñeán khi maët trôøi moïc. 86>. Pali: traûi hay khieán ngöôøi traûi.

864. Pali, Paâc. ll. Nguõ phaàn, ñieàu l28. 865. AÙm thaát . Pali: rattandhakāre appadīpe, trong boùng toái ban ñeâm khoâng ñeøn.

leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: - Caùc coâ laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni, taïi sao caùc coâ cuøng ngöôøi nam vaøo trong nhaø toái? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch (74>al) nhoùm saùu Tyø-kheo-ni roài baûo caùc Tyø-kheo: - Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni naøy, laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø nhöõng ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo- ni kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, cuøng ngöôøi nam vaøo trong nhaø toái,866 Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Toái: laø khoâng coù ñeøn, löûa, khoâng coù cöûa soå nôi töôøng, khoâng coù aùnh saùng. Tyø-kheo-ni cuøng nam töû vaøo trong nhaø toái, Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: coù ñeøn, löûa, töôøng coù cöûa soå, aùnh saùng; hoaëc bò cöôøng löïc baét daãn vaøo, hoaëc maïng naïn, phaïm haïnh naïn; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. 867 ÑIEÀU 87 868 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø coù Tyø-kheo-ni Ñeà-xaù Nan-ñaø laø ñeä töû cuûa Tyø-kheo-ni Saùm-ma. Thaày baûo coâ laáy y baùt, ni-sö-ñaøn, oáng ñöïng kim ñem ñeán. Khi Tyø-kheo-ni Ñeà-xaù nghe lôøi thaày daïy nhöng nghe khoâng roõ, laïi noùi vôùi caùc Tyø-kheo-ni khaùc: Thaày baûo toâi troäm laáy y baùt, ni-sö- ñaøn, oáng ñöïng kim. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni nghe noùi nhö vaäy, lieàn hoûi Tyø- kheo-ni

866. Pali, Paêc.ll: Moät mình cuøng ngöôøi nam ñöùng hay noùi chuyeän trong ñeâm toái khoâng ñeøn ñuoác. 867. Baûn Haùn, heát quyeån 25. 868. Pali, Paâc. l8. Nguõ phaàn, ñieàu l>>. Caên baûn ni, Ba-daät-ñeà 92.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 4>>

Saùm-ma: Thaät söï coâ coù baûo ñeä töû cuûa coâ troäm laáy y baùt, ni-sö- ñaøn, oáng ñöïng kim hay khoâng? Saùm-ma noùi: - Caùc coâ, toâi laøm sao coù yù nghó ñoù, baûo ñeä töû troäm laáy y baùt, ni-sö- ñaøn, oáng ñöïng kim? Toâi chæ baûo, laáy y baùt, ni-sö-ñaøn, oáng ñöïng kim ñem ñeán ñaây, chöù toâi ñaâu coù baûo troäm laáy! Baáy giôø coù caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch Tyø-kheo-ni Ñeà-xaù-nan-ñaø: Sao coâ khoâng nghe roõ lôøi baûo cuûa thaày maø laïi ñeán noùi vôùi caùc Tyø-kheo-ni: “Thaày baûo toâi troäm laáy y baùt, ni-sö-ñaøn, oáng ñöïng kim.”? Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi chö Tyø-kheo. Chö Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch Tyø-kheo-ni Ñeà-xaù-nan-ñaø: - Coâ laøm ñieàu sai

quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa- moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Taïi sao nghe khoâng roõ lôøi thaày noùi maø noùi vôùi caùc Tyø-kheo-ni: “Thaày baûo toâi troäm laáy y baùt, ni-sö-ñaøn, oáng ñöïng kim.”? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch Tyø-kheo-ni Ñeà- xaù-nan-ñaø roài baûo caùc Tyø-kheo: - Tyø-kheo-ni Ñeà-xaù-nan-ñaø laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, nghe khoâng roõ maø ñem noùi vôùi ngöôøi, Ba-daät- ñeà.869 B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Tyø-kheo-ni naøo, nghe khoâng roõ maø ñem noùi vôùi caùc Tyø- kheo-ni: Thaày baûo toâi troäm laáy y baùt, ni-sö-ñaøn, oáng ñöïng kim, noùi roõ raøng, phaïm Ba-daät-ñeà; noùi khoâng roõ raøng, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: söï thaät laø nhö vaäy, nhö noùi: Coâ ñeán troäm laáy y baùt, ni-sö-ñaøn, oáng ñöïng kim ñem ñeán ñaây. Ñeä töû ñeán caùc Tyø-kheo-ni noùi: Thaày toâi baûo toâi troäm laáy y baùt, ni-sö-ñaøn, oáng ñöïng kim ñem ñeán.

869. Caên baûn ni:...khoâng xeùt kyõ maø laïi caät vaán... Pali: dug-gahitena dūpadhāritena para ujjhāpeyya, do khoâng hieåu roõ, do hieåu nhaàm, khieán ngöôøi khaùc bò hieàm traùch

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 4>4

Hoaëc noùi ñuøa giôõn, noùi gaáp gaùp, noùi moät mình, noùi trong moäng hay muoán noùi vieäc naøy nhaàm noùi vieäc khaùc; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 88 870 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo-ni vì moät vieäc nhoû, cuøng nhau giaän döõ, theà thoát, seõ ñoïa vaøo ba ñöôøng döõ, khoâng sinh trong Phaät phaùp, noùi: Neáu toâi laøm vieäc naøy thì toâi seõ ñoïa vaøo ba ñöôøng döõ, khoâng sinh trong Phaät phaùp. Neáu coâ laøm vieäc naøy coâ cuõng seõ ñoïa vaøo ba ñöôøng döõ, khoâng sinh trong Phaät phaùp! Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: Sao caùc coâ chæ vì moät vieäc nhoû, giaän döõ nguyeàn theà seõ ñoïa ba ñöôøng döõ, khoâng sinh trong Phaät phaùp, noùi: “Neáu toâi noùi vieäc naøy thì toâi seõ ñoïa vaøo ba ñöôøng döõ, khoâng sinh vaøo trong Phaät phaùp. Neáu coâ coù laøm vieäc naày cuõng seõ ñoïa vaøo ba ñöôøng aùc, khoâng sinh trong Phaät phaùp!”? Caùc Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi chö Tyø-kheo. Chö Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø- kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: - Caùc coâ laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni, sao caùc coâ

chæ vì moät vieäc nhoû giaän döõ nhau, theà seõ ñoïa ba ñöôøng aùc, khoâng sinh trong Phaät phaùp, maø noùi: “Neáu toâi coù vieäc naøy thì toâi seõ ñoïa trong ba ñöôøng döõ, khoâng sinh trong Phaät phaùp; neáu coâ coù vieäc naøy coâ seõ ñoïa vaøo ba ñöôøng döõ, khoâng sinh trong Phaät phaùp!”? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch nhoùm saùu Tyø- kheo-ni roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø nhöõng ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo- ni kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, chæ vì moät nhaân duyeân nhoû maø theà thoát seõ ñoïa vaøo ba ñöôøng aùc, khoâng sinh trong Phaät phaùp, maø noùi: “Neáu toâi coù vieäc naøy thì toâi seõ ñoïa vaøo ba ñöôøng aùc, khoâng sinh trong Phaät phaùp. Neáu

870. Pali, Paâc. l9. Nguõ phaàn, ñieàu l>4. Caên baûn ni: ñieàu 9l.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 4>5

coâ coù vieäc naøy coâ cuõng seõ ñoïa vaøo ba ñöôøng aùc, khoâng sinh trong Phaät phaùp;”871 Ba-daät-ñeà. 872 B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Ñöùc Phaät daïy, töø nay veà sau cho pheùp xöng - Nam moâ Phaät, noùi: Neáu toâi coù vieäc naøy thì “Nam moâ Phaät.” Neáu coâ coù vieäc naøy thì cuõng “Nam moâ Phaät.” Tyø-kheo-ni chæ vì moät vieäc nhoû maø theà thoát seõ ñoïa ba ñöôøng döõ, khoâng sinh trong Phaät phaùp, maø noùi: Neáu toâi coù vieäc naøy thì seõ ñoïa trong ba ñöôøng aùc, khoâng sinh trong Phaät phaùp. Neáu coâ coù nhö vaäy cuõng seõ ñoïa vaøo ba ñöôøng döõ, khoâng sinh trong Phaät phaùp. Noùi roõ raøng, phaïm Ba-daät-ñeà; noùi khoâng roõ raøng phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: neáu noùi: Nam moâ Phaät, hoaëc noùi ñuøa, noùi gaáp gaùp, noùi moät mình, noùi trong moäng hay muoán noùi vieäc naøy nhaàm noùi vieäc khaùc, thì khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo böùc baùch. ÑIEÀU 89 87> A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Theá Toân ôû Caâu-thieåm-di, trong vöôøn Cuø-sö-la. Baáy giôø, coù Tyø-kheo-ni Ca-la caõi coï874 vôùi ngöôøi khaùc, khoâng kheùo ghi nhôù traùnh söï,875 laáy tay ñaäp vaøo ngöïc khoùc la. Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, quôû traùch Tyø-kheo-ni Ca-la: Sao coâ caõi loän vôùi ngöôøi khaùc roài laáy tay ñaám vaøo ngöïc khoùc la? Caùc Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi chö Tyø-kheo. Chö Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø- kheo, quôû traùch Tyø-kheo-ni Ca-la: - Coâ laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa- moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Tyø-kheo-ni Ca-la, sao coâ caõi loän vôùi ngöôøi khaùc roài laáy tay

87l. Nguõ phaàn: Tyø-kheo-ni, töï theá thoát, nhöng thaät söï nguyeàn ruûa ngöôøi khaùc... 872. Caên baûn ni: ...ñem phaïm haïnh ra maø theà thoát... Pali: nira-yena

brahmacariyena vā abhisap- eyya, nguyeàn ruûa baèng ñòa nguïc hay phaïm haïnh. 87>. Pali, Paêc. 20, Vin. iv.77. Nguõ phaàn, ñieàu l>2. Caên baûn ni, ñieàu 90. 874. Ñaáu traùnh . Pali: bhanditvā, tranh luaän. 875. Xem cht. 42, Ni luaät, Taêng-giaø-baø-thi-sa l7.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 4>6

ñaám vaøo ngöïc khoùc la? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch Tyø-kheo-ni Ca-la roài baûo caùc Tyø-kheo: - Tyø-kheo-ni Ca-la naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, cuøng ñaáu tranh, khoâng kheùo ghi nhôù traùnh söï876, ñaám ngöïc la khoùc877, Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Tyø-kheo-ni cuøng ngöôøi khaùc ñaáu tranh: coù boán loaïi ñaáu tranh nhö tröôùc ñaõ noùi. Neáu Tyø-kheo-ni cuøng nhau ñaáu tranh, khoâng kheùo ghi nhôù caùc traùnh söï, ñaám ngöïc la khoùc, moãi laàn ñaám ngöïc laø phaïm moät Ba-daät-ñeà; rôi moät gioït nöôùc maét, phaïm moät Ba-daät-ñeà.878 Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: hoaëc maéc phaûi chöùng beänh theá naøo ñoù; hoaëc khi aên bò ngheïn neân phaûi töï ñaám; hoaëc vì ñaïi tieåu tieän maø chaûy nöôùc maét; hoaëc nhaân bôûi gioù, laïnh, noùng maø chaûy nöôùc maét; hoaëc do khoùi xoâng maø chaûy nöôùc maét; hoaëc nhaân nghe phaùp taâm sinh nhaøm chaùn mong caàu xa lìa maø rôi nöôùc maét; hoaëc nhoû thuoác ñau maét nöôùc maét chaûy; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo böùc baùch. ÑIEÀU 90 879 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû nöôùc Baø-kyø-ñaø.880 Baáy giôø coù nhoùm saùu Tyø-kheo-ni, hai ngöôøi ñoàng naèm moät giöôøng. Caùc Tyø-kheo-ni thaáy, töôûng laø naèm chung vôùi ñaøn oâng. Khi hoï ñöùng daäy, môùi bieát chaúng phaûi laø ñaøn oâng.

876. Pali: khoâng coù caùc chi tieát naøy. 877. Caên baûn ni: ...vì giaän hôøn maø töï ñaám ngöïc... Pali: vadhitā vadhitā rodheyya, töï ñaám mình lieân hoài, roài khoùc. 878. Pali: phaûi ñuû caû hai yeáu toá, töï ñaám vaø khoùc. Töï ñaám maø khoâng khoùc, hay chæ khoùc maø khoâng töï ñaám, phaïm Ñoät-kieát-la. 879. Pali, Paâc. >l. Caên baûn ni: ñieàu l00. 880. Baø-kyø-ñaø . Pali, Phaät taïi Sāvatthi.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 4>7

Baáy giôø coù moät ñaïi töôùng, duõng kieän, nhieàu trí, ñuû caùc thuaät, gioûi chieán ñaáu. Vöøa cöôùi vôï chöa bao laâu thì ñöôïc leänh ñi chinh phaït, beøn nghó: Nay ta phaûi vieãn chinh. Neân gôûi vôï laïi cho ai? Neáu gôûi cho cö só thì nhaø coù nhieàu caùc ñaøn oâng, khoâng theå ñöôïc. Tröôùc ñoù, ñaïi töôùng coù quen bieát vôùi Tyø-kheo-ni Baït-ñeà Ca-tì- la88l, neân nghó: Nay ta coù theå ñem vôï giao phoù cho Tyø-kheo-ni Ca-tì-la tröôùc khi xuaát chinh. Lieàn ñem ñeán ñoù gôûi. Tyø-kheo-ni Ca-tì-la nhaän ngöôøi vôï ñöôïc gôûi. Vì ñeå troâng nom, neân hai ngöôøi cuøng nguû

moät giöôøng. Thaân theå Tyø-kheo-ni Ca-tì-la meàm maïi, neân ngöôøi ñaøn baø kia khi xuùc chaïm, sinh taâm nhieãm aùi. Sau khi ñaïi töôùng chinh phaït xong trôû veà, ñeán ñoùn vôï veà nhaø. Nhöng ngöôøi vôï do luyeán aùi thaân theå meàm maïi cuûa Tyø-kheo-ni neân troán ñaïi töôùng, trôû laïi ôû vôùi coâ ni. Baáy giôø, ñaïi töôùng nghó: Ta muoán laøm toát laïi hoùa ra xaáu. Taïi sao vôï ta nay khoâng yeâu ta nöõa maø laïi luyeán aùi Tyø-kheo-ni, troán ta ñeán ôû vôùi coâ ni? Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni vaø Tyø-kheo-ni Baït-ñeà Ca-tì-la: Sao caùc coâ, hai ngöôøi cuøng naèm moät giöôøng? Caùc Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi chö Tyø-kheo. Chö Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø- kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni vaø Tyø-kheo-ni Ca-tì-la: - Caùc coâ laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Taïi sao caùc coâ, hai ngöôøi cuøng naèm moät giöôøng? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch luïc quaàn vaø Tyø- kheo-ni Ca-tì-la roài baûo caùc Tyø-kheo: - Luïc quaàn vaø Tyø-kheo-ni Ca-tì-la naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø nhöõng ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, hai ngöôøi naèm chung moät giöôøng, Ba-daät-ñeà. Theá Toân vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi nhö vaäy. Baáy giôø, coù vò vì söï nghi, khoâng daùm cuøng naèm moät giöôøng vôùi Tyø-kheo-ni beänh, cuõng khoâng daùm thay nhau cuøng ngoài, thay nhau cuøng naèm. Ñöùc Phaät daïy:

88l. Baït-ñeà Ca-tì-la . Pali: Bhaddā Kāpilāni

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 4>8

- Cho pheùp cuøng ngöôøi beänh ñoàng naèm moät giöôøng; cho pheùp luaân phieân ngoài, luaân phieân naèm. Töø nay veà sau neân kieát giôùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, khoâng beänh maø hai ngöôøi cuøng naèm moät giöôøng, Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Giöôøng: coù naêm loaïi nhö treân ñaõ noùi. Tyø-kheo-ni khoâng beänh, hai ngöôøi ñoàng naèm moät giöôøng, tuøy theo hoâng dính chieáu traûi treân giöôøng, moãi moãi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà; tuøy theo moãi laàn trôû mình phaïm moät Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: cuøng naèm moät giöôøng vôùi ngöôøi beänh; hoaëc luaân phieân ngoài, luaân phieân naèm; hay bò beänh xæu; hoaëc bò cöôøng löïc baét, hoaëc bò troùi hay vì maïng naïn, phaïm haïnh naïn; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 91882 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû nöôùc Baø-kyø-ñaø. Baáy giôø, trong nhoùm saùu Tyø-kheo-ni, hai ngöôøi naèm chung moät neäm, chung moät chaên. Caùc Tyø-kheo-ni thaáy, töôûng naèm chung vôùi ñaøn oâng. Khi ñöùng daäy môùi bieát chaúng phaûi ñaøn oâng. Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu

duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: Sao caùc coâ hai ngöôøi naèm chung moät neäm, chung moät chaên? Caùc Tyø-kheo-ni ñeán baïch chö Tyø-kheo. Chö Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: - Caùc coâ laøm ñieàu sai traùi, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Taïi sao caùc coâ hai ngöôøi naèm chung moät neäm, chung moät chaên? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch nhoùm saùu Tyø- kheo-ni roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø

882. Pali, Paêc. >2.

nhöõng ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø- kheo- ni kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, hai ngöôøi naèm chung moät neäm, chung moät meàn, Ba-daät-ñeà. Theá Toân vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi nhö vaäy. Coù Tyø-kheo-ni kia chæ coù moät ñoà traûi hoaëc laø baèng rôm coû, hoaëc baèng laù caây, caùc Tyø-kheo- ni nghi khoâng daùm cuøng naèm, Ñöùc Phaät daïy: - Cho pheùp Tyø-kheo-ni duøng rieâng ñoà traûi, ngoïa cuï, chaên. Neáu khi laïnh maø chæ coù moät caùi chaên, cho pheùp cuøng ñaép, nhöng beân trong moãi ngöôøi phaûi maëc aùo loùt khi naèm. Töø nay veà sau neân noùi giôùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, naèm cuøng moät neäm, cuøng moät chaên, Ba-daät-ñeà. Tröø tröôøng hôïp ñaëc bieät. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Tyø-kheo-ni hai ngöôøi naèm cuøng moät neäm, cuøng moät chaên, tuøy theo hoâng dính nôi giöôøng, phaïm Ba-daät-ñeà; moãi laàn trôû mình phaïm moät Ba- daät-ñeà. Neáu cuøng moät neäm maø khaùc chaên, Ñoät-kieát-la. Neáu cuøng moät chaên maø khaùc neäm, Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: chæ coù moät ñoà traûi baèng coû, baèng laù, rieâng moãi ngöôøi coù ñoà traûi baèng giaï; hoaëc khi trôøi laïnh naèm cuøng moät caùi chaên, moãi ngöôøi ñeàu maëc aùo loùt; hoaëc bò beänh xæu; hoaëc bò cöôøng löïc baét, hoaëc maïng naïn, phaïm haïnh naïn; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 92 88> A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo-ni vì muoán quaáy nhieãu ngöôøi neân, hoaëc (mình) ôû tröôùc vôùi (ngöôøi) ñeán sau, hoaëc (mình) ñeán

88>. Pali, Paâc. >>. Thaäp tuïng: ñieàu l00 & l0l.

nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: Taïi sao caùc coâ coá yù gaây phieàn phöùc, ôû tröôùc ñeán sau, ñeán sau ôû tröôùc; tröôùc maët tuïng kinh, hoûi nghóa, giaùo thoï? Caùc Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi chö Tyø-kheo. Chö Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø- kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: - Taïi sao caùc coâ coá yù gaây phieàn phöùc, ôû tröôùc ñeán sau, ñeán sau ôû tröôùc; tröôùc maët tuïng kinh vaán nghóa, giaùo thoï? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch nhoùm saùu Tyø- kheo-ni roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø nhöõng ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo- ni kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, coá yù gaây phieàn phöùc ôû tröôùc ñeán sau, ñeán sau ôû tröôùc; tröôùc maët tuïng kinh hoûi nghóa, giaùo thoï,886 Ba-daät-ñeà. Theá Toân vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi nhö vaäy. Coù Tyø-kheo-ni khoâng bieát ai ôû tröôùc hay chaúng phaûi ôû tröôùc, ai ñeán sau hay chaúng phaûi ñeán sau, sau ñoù môùi bieát neân trong soá ñoù coù vò taùc phaùp saùm Ba-daät-ñeà, hoaëc laø nghi. Phaät daïy: - Khoâng bieát thì khoâng phaïm. Töø nay veà sau neân noùi giôùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, bieát ôû tröôùc ñeán sau, bieát ñeán sau ôû tröôùc vì coá yù gaây phieàn phöùc, tröôùc maët tuïng kinh, hoûi nghóa, giaùo thoï, Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Tyø-kheo-ni bieát ôû tröôùc ñeán sau, ñeán sau ôû tröôùc, vì coá yù gaây phieàn phöùc, tröôùc maët tuïng kinh, hoûi nghóa, giaùo thoï; noùi roõ raøng, phaïm Ba-daät-ñeà; khoâng roõ raøng, phaïm Ñoät-kieát-la. 884. Haùn: tieân truï haäu chí, haäu chí tieân truï , ñöôïc hieåu: vôùi ngöôøi ôû tröôùc maø mình ñeán sau,
hoaëc ngöôøi ñeán sau maø mình ôû tröôùc.... Thaäp tuïng, ñieàu l00: Ngöôøi ôû tröôùc quaáy nhieãu ngöôøi ôû sau ; ñieàu l0l: Ngöôøi ôû sau quaáy nhieåu
ngöôøi ôû tröôùc . Xem cht. l45 döôùi. So saùnh ñieàu l7> sau. 885. Thaäp
tuïng: ... ñaàu hoâm, khaùch toïa thieàn..., coâ nguû. Giöõa ñeâm, khaùch nguû, coâ toïa thieàn, tuïng kinh... khaùch maát nguû... Pali, Vin.iv. 290: Thullanandā quaáy nhieãu Bhaddā Kāpilāni baèng caùch, ban ñeâm, ñi tôùi, ñi lui, ñöùng leân, ngoài xuoáng..., ñoïc kinh, baûo ngöôøi ñoïc kinh...(phaù khoâng cho coâ naøy nguû, vì ghen töùc) 886. Pali, bhikkhuniyā sañcicca aphāsum kareyya, coá yù gaây baát an cho Tyø-kheo-ni khaùc.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 44l

Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: neáu khoâng bieát; hoaëc ñöôïc cho pheùp; hoaëc baø con, hoaëc ngöôøi baø con noùi: Sö coâ cöù giaùo thoï. Toâi seõ vì sö coâ noùi cho. Hoaëc ngöôøi ôû tröôùc ñeán thoï kinh vôùi ngöôøi ñeán sau, hay ngöôøi ñeán sau ñeán thoï tuïng vôùi ngöôøi ôû tröôùc. Hoaëc caû hai ngöôøi ñeàu ñeán ngöôøi khaùc thoï. Hoaëc ngöôøi kia hoûi ngöôøi naøy ñaùp. Hoaëc cuøng nhau tuïng; hoaëc noùi vui ñuøa, noùi gaáp gaùp, noùi trong moäng; hay muoán noùi vieäc naøy nhaàm noùi vieäc khaùc. Thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo böùc baùch. ÑIEÀU 93 887 A. DUYEÂN

KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø cuøng soáng chung vôùi Tyø-kheo-ni khaùc bò beänh maø khoâng chaêm soùc. Caùc Tyø-kheo- ni hoûi raèng, Tyø-kheo-ni cuøng soáng chung vôùi coâ bò beänh, sao khoâng chòu chaêm soùc? Thaâu-la-nan-ñaø vaãn coá tình khoâng chaêm soùc. Do khoâng chaêm soùc neân coâ ni kia qua ñôøi. Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan- ñaø: Taïi sao coâ khoâng chaêm soùc Tyø-kheo-ni bò beänh cuøng soáng chung vôùi coâ? Caùc Tyø-kheo-ni coù nhaéc nhôû khuyeân baûo coâ maø coâ vaãn khoâng nghe lôøi chaêm soùc, ñeå cho coâ aáy cheát. Caùc Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân naøy taäp hôïp Taêng Tyø- kheo, quôû traùch Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø: - Coâ laøm ñieàu sai traùi, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa- moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø, taïi sao Tyø-kheo-ni cuøng soáng chung vôùi coâ bò beänh maø coâ khoâng chaêm soùc? Caùc Tyø-kheo-ni nhaéc nhôû khuyeân coâ neân chaêm soùc, coâ vaãn khoâng chaêm soùc, ñeå cho coâ kia cheát? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo- ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï.

887. Pali, Paâc. >4. Nguõ phaàn: ñieàu l2>; Thaäp tuïng: ñieàu l02. Caên baûn ni: ñieàu 99.

Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, Tyø-kheo-ni cuøng soáng chung bò beänh maø khoâng chaêm soùc, Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Cuøng soáng chung:888 laø hai Tyø-kheo-ni cuøng soáng vaø laøm vieäc vôùi nhau. Tyø-kheo-ni khoâng chaêm soùc Tyø-kheo-ni cuøng soáng chung bò beänh phaïm Ba-daät-ñeà. Tröø ngöôøi cuøng soáng chung bò beänh ra, caùc Tyø-kheo-ni khaùc hoaëc Hoøa thöôïng A-xaø-leâ, hoaëc ñoàng A-xaø-leâ, hoaëc ñeä töû, baø con quen bieát bò beänh maø khoâng chaêm soùc, taát caû ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: ngöôøi cuøng soáng chung bò beänh coù chaêm soùc; hoaëc töï thaân mình coù beänh khoâng theå chaêm soùc ñöôïc. Hoaëc do vieäc aáy ñöa ñeán maïng naïn, phaïm haïnh naïn; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 94 889 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø vaøo an cö, ban ñaàu cho pheùp Tyø-kheo-ni khaùc traûi giöôøng trong phoøng. Nhöng khi an cö giöõa chöøng, vì giaän hôøn, keùo giöôøng ñuoåi hoï ra ngoaøi. Tyø-kheo-ni bò ñuoåi xaáu hoå, sôï maát ñeâm890 neân boû tu. Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh

ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, hieàm traùch Tyø-kheo-ni Thaâu-la- nan-ñaø: Taïi sao vaøo an cö, ban ñaàu coâ cho pheùp Tyø-kheo-ni khaùc baøy giöôøng trong phoøng; an cö giöõa chöøng, vì giaän hôøn, coâ keùo giöôøng ñuoåi ngöôøi ta ra khieán cho hoï xaáu hoå, phaûi boû tu? Khi aáy caùc Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo quôû traùch Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø: - Coâ laøm ñieàu sai traùi, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa- 888. Ñoàng hoaït . Nguõ phaàn: ñoàng hoïc . Caên baûn ni: thaân ñeä töû y chæ ñeä töû . Pali: sahajīvitam, soáng chung; giaûi thích: saddhivihārinī, cuøng ôû chung (moät choã) 889. Pali, Paâc. >5. Cf. Nguõ phaàn: ñieàu l>6.

890. Thaát tuùc . Cuõng noùi laø thaát tueá , hay maát tuoåi haï; xem ñoaïn sau, T22nl428, tr.8>5a08.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 44>

moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø, sao vaøo an cö ban ñaàu coâ cho pheùp Tyø-kheo-ni khaùc baøy giöôøng trong phoøng; an cö giöõa chöøng, vì giaän hôøn, coâ keùo giöôøng ñuoåi hoï ra, khieán cho hoï xaáu hoå boû tu? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch Tyø-kheo-ni Thaâu- la-nan-ñaø roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, ñaàu an cö,891cho pheùp Tyø-kheo-ni khaùc baøy giöôøng trong phoøng ñeå an cö, sau vì giaän hôøn ñuoåi ra,892 Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Trong an cö: töùc thoï an cö roài. Giöôøng: coù naêm loaïi nhö treân ñaõ giaûi. Tyø-kheo-ni, an cö ban ñaàu cho pheùp Tyø-kheo-ni khaùc ñeå giöôøng trong phoøng, sau giaän hôøn ñuoåi ra, tuøy theo phöông tieän, tuøy theo moãi laàn (ngöôøi bò ñuoåi) böôùc ra khoûi cöûa, (ngöôøi ñuoåi) phaïm moät Ba-daät- ñeà. Neáu phöông tieän ñuoåi nhieàu ngöôøi ra nhieàu cöûa thì phaïm nhieàu Ba-daät-ñeà. Neáu phöông tieän ñuoåi nhieàu ngöôøi ra moät cöûa, phaïm nhieàu Ba-daät-ñeà. Neáu phöông tieän ñuoåi moät ngöôøi ra nhieàu cöûa, phaïm nhieàu Ba-daät-ñeà. Neáu phöông tieän ñuoåi moät ngöôøi ra moät cöûa, phaïm moät Ba- daät-ñeà. Neáu quaêng caùc y vaät khaùc ra, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu ñoùng cöûa khoâng cho ngöôøi ta vaøo, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: khoâng do saân nhueá maø tuøy theo caáp böïc Thöôïng toïa ñuoåi haï toïa ra; ngöôøi chöa thoï giôùi nguû quaù hai ñeâm; ñeán ñeâm thöù ba, ñuoåi ra; khieán ngöôøi beänh ra nôi ñaïi tieåu tieän ñeå tieän lôïi; hoaëc ñoái vôùi keû phaù giôùi, phaù kieán, phaù oai nghi, bò cöû toäi, bò dieät taãn, ñaùng bò dieät taãn; hoaëc do vieäc naøy ñöa ñeán maïng naïn, phaïm haïnh naïn... vì taát caû caùc vieäc treân neân ñuoåi ra, thì khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi

chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch.

89l. Pali, Paêc. >5, khoâng coù chi tieát an cö. 892. Pali theâm chi tieát, - hoaëc baûo ñuoåi ra.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 444

ÑIEÀU 9589> A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø, ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo-ni, traûi qua ba muøa xuaân, haï vaø ñoâng luùc naøo cuõng du haønh trong nhaân gian. Gaëp nhöõng luùc möa to gioù lôùn, nöôùc soâng traøn ngaäp, cuoán troâi y baùt, ni-sö-ñaøn, oáng ñöïng kim, vaø ñaïp cheát coû soáng. Caùc cö só thaáy cô hieàm: Tyø-kheo-ni naøy khoâng bieát hoå theïn, ñoaïn maïng soáng cuûa chuùng sinh. Beân ngoaøi töï xöng, toâi bieát chaùnh phaùp. Nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp? Tyø-kheo-ni sao luùc naøo cuõng ñi du haønh trong nhaân gian, traûi suoát ba muøa. Gaëp luùc möa lôùn, nöôùc soâng traøn ngaäp, cuoán troâi vaät duïng, laïi ñaïp cheát coû soáng, ñoaïn maïng chuùng sinh? Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: Sao caùc coâ luùc naøo cuõng du haønh trong nhaân gian, traûi suoát ba muøa xuaân, haï, ñoâng? Gaëp luùc möa lôùn, nöôùc soâng traøn ngaäp, cuoán troâi y vaät, laïi ñaïp cheát coû soáng; khieán caùc cö só cô hieàm. Caùc Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi chö Tyø-kheo. Chö Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: - Caùc coâ laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni, sao luùc naøo cuõng du haønh trong nhaân gian, suoát caû ba muøa xuaân, haï, ñoâng. Gaëp luùc möa to, nöôùc soâng traøn ngaäp, cuoán troâi y vaät, laïi ñaïp cheát coû soáng, khieán cho caùc cö só cô hieàm? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch nhoùm saùu Tyø- kheo-ni roài baûo caùc Tyø-kheo: - Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø nhöõng ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo- ni kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, suoát caû xuaân-haï-ñoâng ñeàu du haønh trong nhaân gian, Ba-daät-ñeà. Theá Toân vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi nhö vaäy. Coù Tyø-kheo-ni vì vieäc Phaät, vieäc Phaùp, vieäc Taêng, vieäc Tyø-kheo-ni beänh. Phaät daïy:

89>. Pali, Paâc. >9. Nguõ phaàn: ñieàu 92; tham chieáu, ñieàu 89: khoâng an cö..., ñieàu 90 ... khoâng y chæ chuùng Tyø-kheo ñeå an cö... Taêng kyø: ñieàu l>4; Thaäp tuïng: ñieàu 95. Caên baûn ni: ñieàu l0l.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 445

- Cho pheùp ñi ra ngoaøi giôùi ñöôïc thoï phaùp baûy ngaøy. Töø nay veà sau neân noùi giôùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, suoát caû xuaân,-haï-ñoâng, ñeàu du haønh trong nhaân gian,894 phaïm Ba-daät-ñeà, tröø nhaân duyeân khaùc. B. GIÔÙI TÖÔÙNG

Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Tyø-kheo-ni naøo, trong suoát caû xuaân haï ñoâng, ñeàu du haønh trong nhaân gian, tuøy theo moãi laàn vaøo beân trong cöông giôùi cuûa moät thoân, moãi moãi phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu nôi khoâng coù thoân, nôi khoâng coù cöông giôùi, thì du haønh trong khoaûng möôøi lyù,895 phaïm Ba-daät-ñeà. Döôùi moät thoân hay döôùi möôøi lyù phaïm Ñoät-kieát-la. Trong khoaûng moät thoân, ñi trong moät cöông giôùi, phaïm Ñoät-kieát-la. Phöông tieän muoán ñi maø khoâng ñi, hoaëc heïn ñi maø khoâng ñi, taát caû ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: vì vieäc Phaät, Phaùp, Taêng, vieäc Tyø-kheo-ni beänh, ñi ra ngoaøi giôùi ñöôïc thoï phaùp baûy ngaøy. Hoaëc bò cöôøng löïc baét hay bò troùi daãn ñi, hoaëc maïng naïn, phaïm haïnh naïn thì khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 96 896 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø coù caùc cö só ôû Xaù-veä thænh Tyø-kheo-ni Saùm- ma cuøng nhau laäp ñieàu kieän: Chuùng toâi cuùng döôøng chuùng Taêng cho ñeán an cö xong. Nhöng an cö xong, Tyø-kheo-ni Saùm-ma vaãn ôû, khoâng ñi. Caùc cö só cô hieàm: Tröôùc ñaây chuùng toâi coù giao öôùc, thænh Tyø-kheo- ni Saùm-ma ñeán an cö, cuøng cuùng döôøng chuùng Taêng cho ñeán an cö xong. Nay an cö xong, Tyø-kheo-ni Saùm-ma ôû khoâng chòu ñi! Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch Tyø-kheo-ni Saùm-ma: Caùc cö só cuøng nhau laäp ñieàu kieän thænh Saùm-ma ñeán, cuøng cuùng döôøng chuùng taêng cho ñeán an cö xong. Nay an cö xong taïi sao ôû luoân khoâng

894. Pali, Paâc. >9, Vin.iv. 296: … antovassam cārikam careyya, du haønh trong muøa möa 895. Pali (Vin.iv. 297): beân trong thoân coù nhaø saùt nhau, ñi ñeán trong moãi thoân phaïm moät Ba-daät- ñeà. Trong khoaûng troáng khoâng nhaø, ñi qua nöûa do-tuaàn, phaïm moät Ba-daät-ñeà. 896. Pali, Paâc. 40; Nguõ phaàn: ñieàu 94; Taêng kyø: ñieàu l>5; Thaäp tuïng: ñieàu 96. Caên baûn: ñieàu l02.

chòu ñi? Caùc Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi chö Tyø-kheo. Chö Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch Tyø-kheo-ni Saùm-ma: - Coâ laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa- moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Cö só cuùng döôøng an cö. Nay an cö xong, sao coá ôû laïi khoâng ñi, khieán cho caùc cö só cô hieàm? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch Tyø-kheo-ni Saùm- ma roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, haï an cö xong khoâng ñi,897 Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Tyø-kheo-ni an cö xong neân xuaát haønh, cho ñeán

chæ moät ñeâm. Neáu Tyø-kheo-ni naøo, an cö roài khoâng xuaát haønh, Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: an cö roài ñi; neáu cö só kia môøi ôû laïi, noùi: Toâi seõ cuùng döôøng laïi; hoaëc caùc nhaø thay nhau môøi thoï thöïc; hoaëc baø con nam nöõ môøi thoï thöïc ngaøy aáy hay ngaøy mai; hoaëc vì beänh, khoâng coù baïn chaêm soùc; hoaëc bò naïn nöôùc, naïn thuù döõ, naïn giaëc cöôùp, naïn nöôùc traøn ngaäp; hoaëc bò cöôøng löïc baét, hoaëc bò troùi, hoaëc maïng naïn, phaïm haïnh naïn, gaëp nhöõng naïn nhö vaäy, haï an cö xong khoâng xuaát haønh, khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 97 898 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø nhaân daân nôi bieân giôùi899 cuûa vua Ba-tö-naëc

897. Nguõ phaàn, ñieàu 94: … qua moät ñeâm maø khoâng ñi… Pali: Neáu khoâng ra ñi du haønh naêm hay saùu do tuaàn... 898. Pali, Paâc. >8. Nguõ phaàn: ñieàu 96; Thaäp tuïng: ñieàu 98. Caên baûn ni: ñieàu l0>. 899. Caên baûn ni l7 (T2>nl44>, tr.l00>c05): Vua Vò Sinh Oaùn (A-xaø-theá) chuaån bò chinh phaït thaønh Quaûng nghieâm (thaønh Xaù-veä, nöôùc Caâu-taùt-la). Thaäp tuïng 98 (T2>nl4>5, tr.>2>b0>): A-

laøm phaûn nghòch. Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni du haønh ñeán nôi coù söï nghi ngôø khuûng boá nhö theá. Boïn giaëc thaáy, noùi: Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni naøy ñeàu laø ngöôøi ñöôïc vua Ba-tö-naëc cuùng döôøng. Chuùng ta haõy quaáy nhieãu. Caùc cö só thaáy, cô hieàm: Caùc Tyø-kheo-ni naøy khoâng bieát hoå theïn, ñeàu phaïm phaïm haïnh. Beân ngoaøi töï xöng toâi tu chaùnh phaùp. Nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp? Taïi sao du haønh nhaân gian nôi bieân giôùi, ñeán choã coù söï khuûng boá; gioáng nhö boïn daâm nöõ, taëc nöõ khoâng khaùc! Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: Taïi sao caùc coâ du haønh trong nhaân gian, ñeán nôi coù söï khuûng boá? Caùc Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, Ñöùc Phaät duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: - Caùc coâ laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Taïi sao caùc coâ du haønh trong nhaân gian ñeán nôi coù söï khuûng boá nhö vaäy? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: - Caùc Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø nhöõng ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, du haønh900 nhaân gian ñeán bieân giôùi901 nôi coù söï nghi ngôø khuûng boá, Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Bieân giôùi: caùch xa thaønh thò. Coù söï nghi: nghi coù giaëc cöôùp. Khuûng boá: giaëc cöôùp khuûng boá. Tyø-kheo-ni naøo du haønh ñeán nôi bieân giôùi, choã coù söï khuûng boá, tuøy theo

söï ñi vaøo thoân, moãi cöông giôùi phaïm moät Ba-daät-ñeà. Nôi troáng vaéng khoâng thoân, ñi möôøi lyù phaïm moät Ba-daät-ñeà; ñi döôùi moät thoân hay döôùi möôøi lyù phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu trong thoân, moät cöông giôùi, phaïm moät Ñoät-kieát-la.

xaø-theá ñang ñaùnh nhau vôùi moät tieåu quoác ôû bieân caûnh. 900. Pali: asatthā cārikam careyya, du haønh maø khoâng vuõ khí; nghóa laø khoâng ai baûo veä. Nguõ phaàn: xuaát quoác caûnh... voâ sôû y hoã ... . 90l. Pali, Paêc. >8: ... tiroratthe, beân ngoaøi laõnh thoå. Nguõ phaàn: quoác caûnh . Thaäp tuïng: quoác giôùi bieân . Cf. Caên baûn ni, ñieàu l0>: vöông quoác trung .

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 448

Phöông tieän muoán ñi, cuøng heïn ñi maø khoâng ñi, taát caû ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: hoaëc bò keâu hay ñöôïc môøi, hoaëc coù vieäc caàn ñeán, hoaëc bò cöôøng löïc baét, hoaëc bò troùi, hoaëc maïng naïn, phaïm haïnh naïn, hoaëc mình ñeán tröôùc roài sau môùi coù söï nghi khuûng boá phaùt khôûi; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 98 902 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, nhaân daân beân trong quoác giôùi cuûa vua Ba-tö-naëc noåi leân laøm phaûn.90> Baáy giôø, beân trong quoác giôùi taïi nôi coù phaûn loaïn aáy coù söï nghi ngôø khuûng boá, nhöng nhoùm saùu Tyø-kheo-ni vaãn du haønh. Boïn giaëc thaáy, noùi: Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni naøy ñeàu do nhaø vua Ba-tö-naëc cung caáp cuùng döôøng. Chuùng ta neân khuaáy nhieãu. Caùc cö só thaáy ñeàu cô hieàm, noùi: Caùc Tyø-kheo-ni naøy khoâng coù hoå theïn, thaûy ñeàu vi phaïm phaïm haïnh. Beân ngoaøi töï xöng toâi tu chaùnh phaùp. Nhöng nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp? Sao laïi du haønh ñeán choã coù söï sôï haõi, beân trong quoác giôùi, gioáng nhö boïn taëc nöõ, daâm nöõ khoâng khaùc! Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: Sao caùc coâ laïi du haønh trong nhaân gian nôi coù söï sôï haõi? Chö ni ñeán baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: - Caùc coâ laøm ñieàu sai traùi, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Sao caùc coâ laïi du haønh nhaân gian beân trong quoác giôùi nôi coù söï sôï haõi? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài baûo caùc Tyø- kheo:

902. Pali, Paâc. >7. Nguõ phaàn: ñieàu 95. Thaäp tuïng: ñieàu 97; Cf. ñieàu l99. Tham chieáu Caên baûn ni: ñieàu l04. 90>. Quoác vöông Ba-tö-naëc nöôùc Kieâu (Caâu)-taùt-la ñaùnh nhau vôùi moät tieåu quoác.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 449

- Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø nhöõng ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo- ni kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo naøo, du haønh904 nôi coù söï khuûng boá beân trong quoác giôùi905, Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Beân trong quoác giôùi: coù boán maët thaønh bao quanh906. Coù söï nghi: nghi coù giaëc cöôùp. Nôi khuûng boá: choã coù boïn giaëc cöôùp. Tyø-kheo-ni naøo du haønh nhaân gian nôi coù söï nghi ngôø khuûng boá beân trong quoác giôùi, tuøy theo moãi laàn vaøo thoân, ñi moãi cöông giôùi, phaïm moät Ba-daät-ñeà. Ñi nôi troáng vaéng khoâng coù thoân, möôøi lyù phaïm moät Ba-daät-ñeà. Döôùi moät thoân hay döôùi möôøi lyù phaïm Ñoät-kieát-la. Ñi trong thoân, moät cöông giôùi, phaïm moät Ñoät-kieát-la. Neáu phöông tieän muoán ñi maø khoâng ñi, cuøng heïn maø khoâng ñi, taát caû ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: neáu coù vieäc caàn thöa; hoaëc bò keâu, hay ñöôïc môøi; hoaëc bò cöôøng löïc baét, hay bò troùi; hoaëc maïng naïn, phaïm haïnh naïn; hoaëc ñeán ñoù tröôùc, söï nghi ngôø coù khuûng boá xaûy ra sau; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 99 907 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø, ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø coù Tyø-kheo-ni gaàn guõi soáng chung908 vôùi cö só, con trai cö só, laøm haïnh khoâng tuøy thuaän. Caùc Tyø-kheo-ni can giaùn: Naøy coâ, khoâng neân gaàn guõi cö só, con trai cö só, laøm haïnh khoâng

904. Xem cht. l60 treân. 905. Pali: antoratthe, beân trong laõnh thoå. 906. Ñaây hieåu laø thaønh bang, töùc quoác gia theo cheá ñoä Nhaø Nöôùc thaønh thò, moãi thaønh thò laø moät quoác giôùi. Pali, Vin.iv. 295: yassa vijite viharati, tassa ratthe, trong phaïm vi maø ngöôøi aáy ñang soáng, ñoù laø trong quoác giôùi cuûa noù. 907. Pali, Paêc. >6. 908. Thaân caän coäng truù . Pali: samsatthā vihareya, soáng chung chaï.

tuøy thuaän. Coâ haõy soáng rieâng ra.909 Neáu coâ soáng rieâng thì coù söï taêng íchsoáng an laïc ôû trong Phaät phaùp. Nhöng coâ kia vaãn coá khoâng ôû rieâng. Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch Tyø-kheo-ni kia: Sao coâ gaàn guõi cö só, con cö só, soáng chung, laøm haïnh khoâng tuøy thuaän? Caùc Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch Tyø-kheo-ni kia: - Coâ laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa- moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Sao coâ ôû chung cuøng vôùi cö só, con cö só gaàn guõi, laøm haïnh khoâng tuøy thuaän? Quôû traùch roài, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay veà sau ta cho pheùp Taêng vì Tyø-kheo-ni kia taùc phaùp quôû traùch cho boû vieäc naøy baèng phaùp baïch töù yeát-ma. Khieån traùch nhö vaày ñeå boû vieäc naøy: Trong chuùng neân sai moät vò

coù khaû naêng taùc phaùp yeát- ma, theo söï vieäc taùc baïch nhö vaày: - Ñaïi tyû Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo-ni coù teân..., ñaõ ôû chung gaàn guõi cö só, con cö só, laøm haïnh khoâng tuøy thuaän. Tyø-kheo-ni khaùc can giaùn noùi: “Coâ chôù gaàn guõi cö só, con trai cö só, laøm haïnh khoâng tuøy thuaän. Coâ haõy soáng rieâng ra. Neáu coâ soáng rieâng thì môùi coù söï taêng ích soáng an laïc ôû trong Phaät phaùp.” Nhöng Tyø-kheo-ni kia vaãn nhö cuõ khoâng soáng rieâng ra. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän nay Taêng trao cho Tyø-kheo-ni kia phaùp quôû traùch, khieán boû vieäc naøy, noùi: “Coâ chôù gaàn guõi cö só, con cö só, laøm haïnh khoâng tuøy thuaän. Coâ haõy soáng rieâng ra. Neáu coâ soáng rieâng thì môùi coù söï taêng ích soáng an laïc ôû trong Phaät phaùp.” Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi tyû Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo-ni naøy teân laø..., ñaõ gaàn guõi soáng chung vôùi cö só, con cö só, laøm haïnh khoâng tuøy thuaän. Caùc Tyø- kheo-ni khaùc can giaùn raèng, “Coâ chôù gaàn guõi cö só, con cö só, laøm haïnh khoâng tuøy thuaän. Coâ haõy soáng rieâng ra. Neáu coâ soáng rieâng thì môùi coù söï taêng ích soáng an laïc ôû trong Phaät phaùp.” Nhöng Tyø-kheo-ni kia vaãn coá yù khoâng thay ñoåi. Nay Taêng trao cho Tyø-kheo-ni teân... phaùp quôû traùch cho boû vieäc naøy, noùi: “Coâ chôù gaàn guõi cö só, con cö só, laøm haïnh khoâng tuøy thuaän. Coâ haõy soáng rieâng ra. Neáu coâ soáng rieâng thì môùi coù söï taêng ích soáng an laïc ôû trong Phaät phaùp.” Caùc ñaïi tyû naøo chaáp thuaän Taêng trao cho Tyø-kheo-ni teân laø... phaùp quôû traùch cho boû vieäc naøy thì im laëng. Ai

909. Bieät truù . Pali: viviccāyye, haõy xa laùnh.

khoâng ñoàng yù xin noùi. (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy). - Taêng ñaõ chaáp thuaän trao cho Tyø-kheo-ni teân... phaùp quôû traùch cho boû vieäc naøy roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. Neân quôû traùch nhö vaäy. Chuùng Taêng vì Tyø-kheo-ni kia taùc phaùp quôû traùch baèng baïch töù yeát-ma nhö vaäy ñeå boû vieäc naøy roài, caùc Tyø-kheo-ni ñeán baïch caùc Tyø- kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Phaät. Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Neáu coù Tyø-kheo-ni naøo nhö vaäy, thì Taêng cuõng seõ taùc phaùp baïch töù yeát-ma nhö vaäy ñeå boû vieäc naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, gaàn guõi soáng chung vôùi cö só, con trai cö só, laøm haïnh khoâng tuøy thuaän, Tyø-kheo-ni khaùc neân can giaùn Tyø-kheo-ni naøy: “Coâ chôù gaàn guõi cö só, con trai cö só, laøm haïnh khoâng tuøy thuaän. Coâ haõy soáng rieâng ra. Neáu coâ soáng rieâng thì môùi coù söï taêng ích soáng an laïc ôû trong Phaät phaùp.” Khi Tyø-kheo-ni kia can giaùn, Tyø-kheo-ni naøy vaãn kieân trì khoâng boû. Tyø-kheo-ni kia neân ba laàn can giaùn cho boû vieäc naøy. Cho ñeán laàn thöù ba can giaùn, boû thì toát; khoâng boû, Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Gaàn guõi: thöôøng xuyeân noùi chuyeän, thöôøng xuyeân cöôøi giôõn, thöôøng xuyeân vui ñuøa vôùi nhau.9l0 Con trai cö só: con trai cuûa ngöôøi chöa xuaát gia. Tyø-kheo-ni kia gaàn guõi chung soáng vôùi cö só,

con trai cö só kia, laøm haïnh khoâng tuøy thuaän, Tyø-kheo-ni neân can giaùn Tyø-kheo-ni kia: Coâ chôù gaàn guõi cö só, con trai cö só, laøm haïnh khoâng tuøy thuaän. Coâ haõy soáng rieâng ra. Neáu coâ soáng rieâng thì môùi coù söï taêng ích soáng an laïc ôû trong Phaät phaùp. Nay coâ neân boû vieäc naøy, ñöøng ñeå cho Taêng phaûi quôû traùch maø phaïm troïng toäi. Neáu coâ aáy nghe theo thì toát. Baèng khoâng, neân taùc baïch. Taùc baïch xong, neân noùi: Naøy coâ, toâi ñaõ baïch xong coøn caùc phaùp yeát-ma nöõa. Coâ neân boû vieäc naøy ñöøng ñeå Taêng phaûi quôû traùch maø phaïm troïng toäi. Neáu nghe theo thì toát. Baèng khoâng, neân taùc baïch yeát-ma laàn ñaàu. Taùc yeát-ma laàn ñaàu xong neân noùi: Naøy coâ, toâi ñaõ taùc baïch vaø taùc yeát-ma laàn ñaàu xong, coøn hai phaùp yeát-ma nöõa. Coâ neân boû vieäc naøy, ñöøng ñeå

9l0. Pali: ananulomikena kāyikavācasikena samsatthā, giao tieáp vôùi nhau (thaân caän) vôùi thaân vaø ngöõ khoâng chaân chính (baát tuøy thuaän)

Taêng phaûi quôû traùch maø phaïm troïng toäi. Neáu nghe theo lôøi thì toát. Baèng khoâng, taùc yeát-ma laàn thöù hai. Taùc yeát-ma laàn thöù hai roài neân noùi: Toâi ñaõ taùc yeát-ma laàn thöù hai xong, coøn moät phaùp yeát-ma nöõa. Coâ neân boû vieäc naøy, ñöøng ñeå Taêng quôû traùch maø phaïm troïng toäi. Neáu nghe theo lôøi thì toát. Baèng khoâng, taùc yeát-ma laàn thöù ba xong, phaïm Ba-daät-ñeà. Taùc yeát-ma laàn thöù hai xong môùi boû, phaïm ba Ñoät- kieát-la. Taùc yeát-ma laàn thöù nhaát môùi boû, phaïm hai Ñoät-kieát-la. Baïch xong thì phaïm moät Ñoät-kieát-la. Baïch chöa xong, tröôùc khi chöa baïch, gaàn guõi cö só, con cö só, laøm haïnh khoâng tuøy thuaän, taát caû ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: khi môùi noùi lieàn boû; phi phaùp bieät chuùng quôû traùch, phi phaùp hoøa hôïp chuùng, phaùp bieät chuùng, tôï phaùp bieät chuùng, tôï phaùp hoøa hôïp, phi phaùp, phi luaät, phi Phaät daïy baûo. Hoaëc taát caû khoâng taùc phaùp quôû traùch. Thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.